

Työelämäharjoittelu, Syksy 2015

Henna Lasarov

249786

Loppuraportti

Seurattuja tunteja minulle ei kertynyt ollenkaan, sillä jatkoin työelämäharjoittelun melkein välittömästi perusharjoittelun perään. Näin ollen tiesin opiskelijaryhmän, heidän osaamistasonsa ja mitä he olivat tehneet viimeksi. Minun oli siis helppo aloittaa työelämäharjoittelu Pohjois-Karjalan Ammattiopistolla kyseisen ohjelmistokehitystä opiskelevan ryhmän kanssa. Harjoittelu sujui hyvin ja harjoittelu oli todella hyödyllinen minulle. Sain lisää varmuutta omaan opettajuuteeni ja esiintymiseeni luokan edessä. Sain toimia erilaisissa tehtävissä ja tehtävät olivat vaihtelevia. Näin oppilaitoksen toimintaa ja pääsin tutustumaan opettajan arkeen.

Tällainen pidempi harjoittelu (perusharjoittelu ja työelämäharjoittelu yhdessä) antoi mahdollisuuden oppia tuntemaan ryhmä paremmin. Perusharjoittelussa sain käsityksen millaisia opiskelijoita ryhmässä on ja työelämäharjoittelussa opiskelijoihin tutustumiseen ei mennyt aikaa. Tavoitteet oppitunneille ja opintokokonaisuuteen oli helpompi suunnitella, kun tunsin ryhmän ja tiesin mitä he jo osasivat. Ryhmän tuntemus auttoi myös opetusmenetelmien suunnittelussa ja työvälineiden (ohjelmat, materiaalit) valinnassa.

Pääsin toteuttamaan pienen projektityön opiskelijoiden kanssa. Suunnittelin projektityön tunnilla käymiemme tehtävien perusteella ja annoin opiskelijoille mahdollisuuden haastaa itseään melko avoimen tehtävänannon kanssa. Näin ollen opiskelijoilla oli mahdollisuus esimerkiksi tehdä käyttöliittymä projektiin.

Sain hyvin vapaat kädet opintokokonaisuuden suunnittelussa. Tämä auttoi kehittämään aiheen jäsentelyä ja tavoitteiden sekä ajankäytön suunnittelua. Aihe oli kuitenkin selvä, halusin tehdä opetuskokonaisuuden ohjelmoinnin opettamisesta, vaikka tarjolla olisi ollut projektejakin. Aiheeksi otin Olio-ohjelmoinnin perusteet, sillä se oli opiskelijoiden seuraava isompi opiskeltava kokonaisuus. Aloitin opetuskokonaisuuden suunnittelun tutkimalla erilaisia lähteitä, joissa oli kerrottu Olio-ohjelmoinnista ja kirjasin ylös mitä kaikkea olio-ohjelmoinnin perusteisiin, etenkin olion luomiseen, luokkien luomiseen ja käyttämiseen liittyviä asioita. Tutustuin myös opetussuunnitelmaan

opetuskokonaisuutta suunnitellessani. Sain määrittellä opetuskokonaisuuden laajuuden, eli määrittelin jaksosuunnitelmassa mihin asti meidän oli tarkoitus olio-ohjelmoinnissa edetä, jotta saamme käytyä olio-ohjelmoinnin perusteet läpi. Lisäksi opetuskokonaisuuteen otettiin mukaan virheiden käsittelyä ja hieman testausta. Testaukselle oli tarkoitus alun perin jättää viisi oppituntia, mutta jouduimme ottamaan viimeisetkin viisi oppituntia olio-ohjelmoinnin perusteille ja projektityölle ja testaaminen jäi suunniteltua vähemmäksi. Tämä kuitenkin osoitti sen, että kaikki ei välttämättä suju aivan suunnitelmien mukaisesti ja on mahdollista muuttaa suunnitelmia tarpeen vaatiessa.

Tutustuin myös eriyttämiseen, erityisopetuksen järjestämiseen ja kolmiportaisen tuen malliin työelämäharjoitteluni aikana. Pääsin keskustelemaan oppilaitoksen erityisopettajan kanssa hänen työnkuvastaan ja ryhmänohjaajan kanssa hänen työnkuvastaan muun muassa niiden oppilaiden kanssa, joille on tehty HOJKS. Pääsin tutustumaan muutaman opiskelija HOJKS:iin ja tukitoimiin, minulle selveni se, millä tavoin HOJKS:iin kirjataan menettelyjä ja tukitoimia sekä milloin niitä kyseiseen suunnitelmaan kirjataan. Keskustelimme myös niiden oppilaiden eriyttämisestä ja eriyttämistavoista, jotka etenevät muuta ryhmää nopeammin.

Pääsin myös harjoittelemaan arviointia opiskelijoiden projektityön yhteydessä. Asetin arviointia varten tyydyttävään arvosanaan vaadittavat vaatimukset, joihin peilasin opiskelijoiden projektitöitä. Oli hyvä päästä harjoittelemaan arviointia, sillä en ole aiemmin päässyt arvioimaan opiskelijoita tai heidän tuotoksiaan. Lisäksi sain ohjausta arviointiin liittyen ja palautetta arvioinneistani, mikä näytti sen että olin tehnyt oikeanlaisia havaintoja ja kiinnittänyt oikeisiin asioihin huomiota. Koska minulla ei ollut arvioinnista aiempaa kokemusta, niin pyysin ohjaavaa opettajaa tarkistamaan arvioinnit ennen niiden julkaisemista opiskelijoille. Minulle epäselvässä arviointitilanteessa konsultoin ohjaavaa opettajaa havainnoistani ja mietimme yhdessä mihin arviointiin tulisi päätyä.

Koen, että harjoittelulleni asettamani tavoitteet täytyivät hyvin. Tavoitteissa parhaiten saavutin opetuskokonaisuuden suunnittelulle, toteutukselle ja arvioinnille asettamani tavoitteet. Lisäksi käytössä oli jatkuvasti teknologiaa, mutta en oikeastaan saanut hyödynnettyä mitään uutta ohjelmaa opetuskokonaisuudessa, vaan käytimme edelleen opiskelijoille tuttua ohjelmiston kehitysympäristöä NetBeansia. Tavoite, jonka määrittelin kolmiportaisen tuen malleihin tutustumisesta, sekä oppilaitoksessa järjestetyn erityisopetuksen järjestelyihin toteutui hyvin. Tarjosin myös yksilöohjausta oppituntien aikana yksilöohjausta tarvitseville opiskelijoille ja eriyttämistä tapahtui myös parempien ja nopeampien opiskelijoiden kohdalla, jolloin heillä oli mahdollisuus työskennellä kotona tai heille haastavampien tehtävien parissa. Asetin itselleni tavoitteeksi myös oman opettamista koskevan tietouden ja taidon kehittämistä. Pyrin parantamaan perusharjoittelussa huomioituihin kehitystavoitteisiin, joissa minulla oli vielä parantamista. Opetustilanteista sain

työelämäharjoittelussa positiivista palautetta ja omasta mielestäniikin opetustilanteet kehittyivät jäsennellymmiksi, selvemmiksi ja rauhallisemmiksi. Hyvän suunnittelun ja aiheesta tehdyn taustatyön perusteella pystyin luottamaan itseäni opetustilanteessa.

Opetuskokonaisuudelle ja projektille mietin muutamia kehitysideoita. Esimerkiksi parempi ohjeistus projektityölle, jossa olisi selvemällä tavalla esitetty ohjelman vaatimukset ja arviointiperusteet. Näistä tuli paljon kysymyksiä tunneilla, joilla teimme projektityötä. Lisäksi projektityön loppuun olisi voinut pyytää opiskelijoiden itsearviointin tai edes sen tiedon, että opiskelija olisi kertonut mikä projektityössä toimii ja mikä ei toimi. Suunnittelulle olisi myös ollut hyvä varata enemmän aikaa ja esimerkiksi luokkakaavion tekeminen ennen ohjelman kirjoittamista olisi selventänyt ohjelman toimintaa ja hierarkiaa monelle opiskelijalle. Tähän olisi pitänyt varata enemmän tunteja, jotta projektityön olisi saanut saatettua läpi kokonaisuutena, jossa olisi tullut suunnittelu, toteutus, testaus, kommentointi ja itsearviointi.

Seuratut tunnit	0
Pidetyt tunnit	25
Muut tehtävät	11 pääasiassa OtsoLanien suunnittelu, myös muita pienempiä tehtäviä
Osallistuminen koulun toimintaan	7 + 9 = 16 Toisen asteen yhteys sekä OtsoLanit
Keskeisimmät ohjauspalaverit	3 Alkupalaveri, loppupalaveri, välissä keskustelua sähköpostitse tai nopeat ohjauspalaverit